

אתר קבלת פזקרים

דיור ציבורי

לתרגם את בקשת הסליחה לשפת המעשה

שלמה זאנה

יום כ"ט בתשרי תשנ"ט, הוא ה-19 באוקטובר 1998, ראוי לו שייזכר כיום חג וכנוקד דת ציון מרכזית במאבק המתמשך לשחרור רם של 600 אלף דיירי השיכון הציבורי מעול הריכוז והניצול של החברות המשכונות, שב ראשן עומדות עמידר ועמיגור. ביום זה התקבל בבית המחוקקים של מדינת ישראל, בניגוד לעמדתה של ממשלת נתניהו, חוק הדיור הציבורי בקריאה שלישית ואחרונה. מנקודת מבטם של פקידי האוצר, המייצגים דים עצמם למשרות הבכירות במשק, נציגו חונות והישגים אינם נקשרים באופן טבעי עם ההגדרה המסורתית של בני השכונות ועיריות הפיתוח. אלה סומנו ואופיינו בני ארטיב הישראלי, שקובע והודק היטב בתודעה הקולקטיבית, ככשלוש מתמשך, המצוי במצב תמידי של תלות ושיקום, שממנו גוד נגזר המימסד אוטומטית את הפונקציות המרסנות והפטרונלסטיות שלו ביחס אליהם: עובדים סוציאליים, מורים רווח, מורים חילונים, לשכות סעד, מסלולים לחינוך גן מיוחד וכיוצא ב. ומעל-כולם פרוייקט המורפיים המנומנטלי "שיקום שכונות". בשל הקיבוע המנטלי הזה חוק הדיור הציבורי נפל על פקידי האוצר כרעם ביום בחיר. הם הרי כבר נערכו להפריט את הדיור הציבורי על ידי הדיירים היושבים בו ולהעבירם כעסקת חבילה לבעלי חן, הכושי עשה את שלו, הכושי יכול ללכת.

חברי הקשת הרמוקרטית המזרחית צוהלים ביום קבלת חוק הדיור הציבורי: (מימין) מורי קמר, אורית ארביב, מירב אלוש, יצחק פפורטא, משה קריק, יוסי האן והורה שגרב.

כחונתה של ממשלת נתניהו והיה אחראי לחשיפת עיוותיה המוסריים, שבסופם הביא או לנפילתה ולהתרסקותה. אנו רוצים לקוות, שאיש באוצר אינו מש לה את עצמו, שאם נמצא סידור עבודה לה ברי הכנסת של מרצ וישראל אחת בממשלה, יגווע המאבק להחלתו של חוק הדיור הציבורי. שכן לידתו, התהוותו והתגבשותו של מאבק זה, אינם תוצאה של הפטרונליזם המסורתי של חברי הכנסת כלפי השכונות, ההיפק הוא הנכון. תנועת "בני השכונות", תנועת "קול בשכונות" ותנועת "הקשת הרמוקרטית המזרחית", הם אלה שהניחו את התשתית האידאולוגית, התברנית והאירגונית למאבק זה, ואליהם הצטרפו חברי הכנסת, שקיבלו על כך תמורה מלאה בקלפי, שבסופו של דבר הביאה אותם אל השלטון. בני השכונות מלאי תקווה, שתכרי האר פוויציה של אתמול לא יפלו למלכודת הדרוש, ויחול עליהם, חס וחלילה, המאמר "וישמך ישרון ויבעט". המאבק להשחרורם של 600 אלף דיירי הדיור הציבורי מעול הדיכוי, הניצול והכבוש, חשף בשנים האחרונות את פרצופם המוסרי של ממשלות ישראל. רצה הגורל, ולפתחה של ממשלת ברק מונחת הזמנות לתרגם את בקשת הסליחה לשפת המעשה: הוצאתו אל הפועל של חוק הדיור הציבורי!

הבורב הוא חבר הקשת הרמוקרטית המזרחית.

חוק זה, שאפשר להעביר היום אחרי כל כך הרבה שנים... בדומה למה שחוקקו לקיבור צים ולמושבים, אין שום סיבה שלא לתת לדיירי עמידר ועמיגור. גם ערב הבחירות, ב-6 במאי 1999, התבטא ברק בעניין זה וכך הוא אמר והתחייב: "מפלגת העבודה וגשר, לצד מרצ, פעלו נמרצות לחקיקת החוק הזה שוב, שהוקפא על ידי ממשלת נתניהו באי-סיומה הרבה. אני מבטיח לכם: כפי שתמכנו בעבר, כך ממשלה בראשותי תחזור לתוקף את חוק הדיור הציבורי. בתוך כמה חודשים יוכלו עשרות אלפי משפחות הדיירים לרכוש את דירותיהם". מרצ, שכרטיס הביקור של העומדים בראשה הוא ניגיון כפיים והגינות ציבורית, עומדת בימים אלה למבחן ציבורי, על רקע התחייבותה שלא לשבת בממשלה שתמנע את הפעלתו של חוק הדיור הציבורי. שר החינוך, שהיה בעבר מורה לאורחות, בוודאי ייתן דוגמה אישית כיצד יש לפעול לגר כח התחייבותו הציבורית. בני השכונות זוכרים היטב, שהיתה זו מפלגת העבודה, בזמן כהונתו של בנימין בן אליעזר כשר השיכון ואברהם שוחט כשר האוצר, שגרמה לראשונה להרעה הניכרת במצבם ובכוונותיהם של דיירי הדיור הציבורי. המאבק התברתי בעניין הדיור הציבורי, בנוסף לפיגועי הטרור, היה מהגורמים שהביאו לנפילת ממשלת המעריך ב-1996. אותו מאבק ליווה את כל תקופת

למדינה כ-70 מיליון שקל בחודש, שהם כמיליארד שקל בשנה. עד לינואר 2001 יעבירו דיירי הדיור הציבורי לקופת המדינה, לקופת הסוכנות ולמשכורותיהם השנתיות של הבכירים בחברות המשכונות, כ-2 מיליארד שקל. סכום זה יש להוסיף למיליארדים הרבים שכבר שולמו למדינה ולסוכנות במהלך שנות ישיבתם הרבות בבתי הדיור הציבורי. ניצול זה מתרחש, כאשר לנגד עיניהם ממש מחולקות אדמות מדינה יקרות לקיבוצים, למושבים ולבעלי חן למיניהם.

אחד הנימוקים המועלים בעד חלוקת מיליארדי הדולרים לקיבוצים ולמושבים, הוא אפיים החלוצי של מתיישבים אלה ותרומתם למדינת ישראל. בני השכונות קבעו במאבקם על הדיור הציבורי, שתורמתם למדינה אינה נופלת מזו של ההתיישבות הקלאית בשום עניין ודבר. יש לזכור, כי כל המתחייבים בשכונות ובעיריות הפיתוח הובאו לשם על ידי השלטונות הישראליים משיקולים בטחוניים ולאומיים, כגון פיזור אוכלוסין, הגנה על הגבולות, יישוב הארץ והורמת כוח עבודה זול לתעשייה ולהתיישבות החקלאית.

בריון בהצעת החוק בקריאה ראשונה, ב-23 במרץ 1998, אמר ראש הממשלה, אהוד ברק, טרם היבחרו: "אין חוק צודק יותר מה-

קת חוק הדיור הציבורי, היתה הפגנה של חלוצי יות מרענת ומחודנית, אותה הובילו בני השכונות תוך התגברות על מכשולים רבים, קשים ומסוכנים, וראוי לה שתיירשם כאחד המאבקים התברתיים המשמעותיים ביותר לקידום ערכי הצדק, החופש והשוויון במסגרת המשטר הדמוקרטי של מדינת ישראל.

פקידי האוצר, שזה עתה מחקו, כלאחר יד, מיליארדי דולרים מחובות הקיבוצים והמושבים, והיו שותפים להחלטות לשינוי יי עוד הקרקע החקלאית והעברתה למגזר הדיירי תישבות בניגוד להוראת החוק, עמדו על רגליהם האחריות כאשר הוזכרה זכותם של דיירי הדיור הציבורי על דירותיהם. גם כאן שר עוגנה זכות זו בחוק, פעלה חבורה זו של פקידי האוצר - בתואם עם ממשלת נתניהו והסוכנות היהודית הבינלאומית, השולטת בחברת עמיגור, שלה כ-19,000 יחידות דיור - להקפיא את החוק עד להודש ינואר 2001, במסגרת חוק ההסדרים הנלווה לתקציב המדינה.

בהחלטה זו, הנושאת אופי אנטי-דמוקרטי, גורה ממשלת נתניהו על דיירי השיכון הציבורי להמשיך ולשאת על צווארם את נטל המס הכבד. מס זה מסתתר מאז ימי המעבר והאסכסטונים תחת הכותרת "שכיר רות סוציאלי". הקפאתו של החוק, למי שעדיין לא הבין, מאפשרת למדינה להמשיך לחלוב את כבשת הרש.

120 אלף דיירי הדיור הציבורי מודימים

גנות ירוקים עם פלטון P-20
יריעת HPDE צורתית אטומה

התחם איטום המי • רגליים נשמים הפקיה • זמקו עדיף פים
ריביות נז אבדיות

מתכנני ערים אדריכלי מופ יוצרי איטום
חברות ליחוד גינות גנים בעלי פוסהאונים

היריעה היחידה היכולה לאגור ולנקז מי נשמים והשקיה בעת ובעונה אחת

03-5665229 03-6051028
03-6047146 075

השכרה
באזור הקניונים א.ת.ח. ראשליץ
מבנה חדש

יוקרתי ועצמאי
2,000-480 מ"ר

1. חפלקס 166 מ"ר (קומה 6-7) חדר עם גג (115 מ"ר) להקטוס מלא
2. דירת 155 מ"ר
3. דירת 4/5 חדר עם מחסן, מטבח ולקוח

כל הדירות במספר טכני גבוה
הכולל מוגנים, שיש תחסי
חשמל, תעודות ונה קרקעות
מחסן, מטבח ולקוח

אבן גבירול 131 ת"א
03-6054222
03-6021333

מערכת "PLATON" - סוף עידן הבטון הרזה

יריעת התשתית והחציצה המחליפה את הבטון הרזה

- יוצרת שכבה מיוצבת ועמידה כנגד קריעה
- מאפשרת מיידידת את תחילת עבודות האיון
- יוצרת הגנה כנגד רטיבות ולחות (מחסום אדים)
- מיושמת בכל תנאי מזג אויר ומצב קרקע
- חסכון של 75% ויותר בעלויות

03-5665229 03-6051028
03-6047146 075